

Overdruk**Artikel van den geneeskundigen medewerker van de****Nieuwe Rotterd. Courant van 25 September 1924, Ochtendblad.****„BEPERKTE” TANDTECHNIKERS-BEVOEGDHEDEN.**

In geneeskundige kringen is de kennis van en het respect voor 's lands wetten en vooral voor die wetten welke men als „geneeskundige” (inclusief de pharmaceutische) bestempelt, uiterst gering. Voorzoover dat niet verdedigbaar is, is het toch verklaarbaar. Want wetgevers en rechters (gezwegen van advocaten) hebben sedert menschen heugenis met deze wetten gesold op een wijze, die de weinige haren van den enkelen sociaal-voelenden en juridisch-„angehauchten” (s. v. v.) medicus ten berge doen rijzen. Ook dit geval is weer verklaarbaar (zij het niet verdedigbaar); de onderhavige materie is ook buitengewoon moeilijk voor wetgever en jurist, en voorzoover die materie niet moeilijk is hebben de medici haar moeilijk gemaakt door kort vóór of na het indienen van een wetsontwerp of het aannemen ervan hun meening te veranderen. Is niet, zoo zeide een mijner leermeesters: wetenschap het vervangen van de eene dwaling door de andere? Daarvan afgezien is „geneesvrijheid” en „artsen-monopolie” een internationaal stokpaardje dat door sommige Nederlandsche juristen (denk aan de drie H's) met te meer zwier bereden wordt, naarmate zij minder den inhoud van beide begrippen beseffen.

Deze lyrische ontboezemingen moeten aan mijn gemoed ruimte geven, overkropt als het is met verbazing over de jongste buiteling van een onzer ministers op dit terrein:

In het jongste verslag van den gezondheidsraad komt onder het hoofdstuk ziekenverzorging en ziekenverpleging de navolgende kleine paragraaf over het tandtechnikers-vraagstuk voor: „eene door den voorzitter samengestelde commissie bracht advies uit naar aanleiding van een tweetal adressen van de Nederlandsche Tandtechnische Vereeniging, waarin werd aangedrongen op eene regeling der uitoefening van het beroep „zelfstandig tandtechnicus”. De vereeniging had hare denkbeelden dienaangaande reeds belichaamd in een ontwerp van wettelijke bepalingen, 't welk met bijbehorende toelichting het eerste van de beide genoemde adressen vergezelde. De commissie besloot eene afwijzende beschikking op de adressen in overweging te geven. Vanwege uwe excellentie kwam later bericht in, dat aan de

adreseerende vereeniging was te kennen gegeven dat er geen termen gevonden varen tot inwilliging van hare verzoeken om wettelijke regeling van het beroep der tandtechnikers”.

Bijna gelijktijdig met de publicatie van dit verslag hebben de kamerleden als gedrukt stuk No. 424 thuis gekregen een „Wijziging van de wet van 24 Juni 1876 Staatsblad 117, houdende regeling van de voorwaarden tot verkrijging der afzonderlijke bevoegdheid tot uitoefening der tandheelkunst en van de uitoefening dier kunst, zooals deze wet laatstelijk is gewijzigd”, welke ruim 10 jaar nadat de wijzigingswet van 28 April 1913 voor goed en ondubbelzinnig op papier aan de betwistbare veiligheidsaureool van het tandtechnikers bedrijf een einde maakte, bij wijze van „overgangsmaatregel” de wijzers van deze eigenaardige klok weer een menschenleeftijd terug wil zetten door aan de „slachtoffers” van 1913 alsnog „beperkte bevoegdheid” te geven.

De minister heeft dit onderwerp ingediend tegen de adviezen in, die de Gezondheidsraad meerdere malen heeft verstrekt en blijkbaar onder eenzijdige en — erger nog — verkeerde voorlichting. Ook vóór 1913 waren de technici *niet* bevoegd tot het nemen van afdrukken van den mond en het plaatsen van kunststanden en gebitten. Vonnissen daartegen vond ik reeds dateeren van 1876 en zijn sedert voortdurend voorgekomen. Een arrest van den Hoogen Raad van 21 Febr. 1876 luidt o.a.:

„Het nazien, schoonmaken, plumbeeren, aurifieren of afvijlen van tanden is te beschouwen als het verleenen van tandheelkundigen raad of bijstand en hij, die die bewerkingen als bedrijf uitoefent, oefent onbevoegd de geneeskunst uit. Dergelijke verrichtingen zijn deels operatiën aan de tanden, deels middelen aangewend en toegepast ter voorkoming of stuiting van ziekten in de tanden. Onder geneeskunde in het algemeen is niet alleen begrepen het genezen, doch ook het stuiten der ziekten. Onder tandheelkunde moet niet alleen verstaan worden het genezen van ziekten in de tanden, maar ook het stuiten van die ziekten, derhalve is daar, waar feitelijk wordt aangenomen dat middelen zijn aangewend en toegepast, tandheelkundige bijstand verleend”. Dit laatste slaat dus ook op de prothese. Uit een vonnis van de arr. rechtbank te 's-Hertogenbosch van 12 Maart 1891: Nu dat men niet mag uitgaan van de veronderstelling dat de wetgever bij den eischer dien hij voor het radicaal van tandmeester (uitoefenen van tandheelkunde) stelt, overtollige, buiten de sfeer van de tandheel-

kunde liggende eischen vordert, maar integendeel moet worden aangenomen, nu ook praktisch examen in het inzetten van kunststanden en gebitten wordt voorgeschreven, dat de wetgever uit een medisch oogpunt aan het alleen door bevoegden inzetten van kunststanden hecht". Dat het bedrijf der technici niet reeds lang voor 1913 was uitgerooid komt alleen door de laauheid der rechtelijke macht om de wet behoorlijk toe te passen, hetgeen ook *thans* nog steeds het geval is! Voegt men daarbij, dat het uitden aard der zaak *volkomen uitgesloten* is, dat er ook maar één onbevoegde is, of ooit geweest is, die zich uitsluitend beperken kan tot het inzetten van kunststanden, maar genoodzaakt is tanden af te slijpen, bij te vijlen, uit te trekken etc., dan volgt uit een en ander, dat op deze wijze de heeren beloond worden voor het feit dat zij sinds jaar en dag met succes de wet hebben *ontdoken!* Als dit werkelijk gelukt, waarom dan magnetiseurs, masmeurs etc. niet een „beperkte bevoegdheid" verleend? De praemisse van billijkheid is dus volslagen onjuist. Verder krijgen de heeren de bevoegdheid tot het plaatsen van kunststanden en gebitten. Wanneer men onderscheid maakt tusschen een kunsttand en een kunstgebit, dan kan onder het eerste alleen worden verstaan een stifttand of een kroon. De minister zegt in zijn toelichting: „het ware te gevaarlijk het prepareren van den mond over te laten aan tandtechnici, die, hoe bekwaam wellicht ook in de techniek, toch in het algemeen de pathologische verschijnselen, welke zich veelvuldig voordoen, niet kunnen onderkennen".

Nu kan men geen stifttand inzetten, zonder eerst den wortel te behandelen, ergo mag de techniker dat dus niet doen. Een kroon echter kan hij schuiven over tand of kies, zonder die tevoren te prepareren of te behandelen. In dat geval sluit hij dus de gecarieerde en eventueel gangraeneuse kies volkomen af, met al de gevolgen daaraan verbonden. Dat is zoo ongeveer als een voorstel om een bepaalde categorie b.v. „beperkte chirurgische bevoegdheid" te geven en hun het opereeren toe te staan, echter uitdrukkelijk verbieden, dat zij te voren hun handen mogen wasschen of na afloop de wond verbinden! Het voorgestelde artikel, dat inderdaad „eenig" is in zijn soort, is derhalve zoowel uit een juridisch als uit medisch oogpunt de grootst denkbare ongerijmdheid! Het spreekt vanzelf, dat het den tandartsen uit een oogpunt van materieel belang volkomen koud kan laten of dit ontwerp wordt aangenomen; ja zelfs zullen waarschijnlijk velen dit toejuichen, in de eerste plaats

omdat deze „beperkte bevoegdheid” den heeren het practi-
seeren vrijwel onmogelijk maakt en ten tweede omdat dan ver-
volgingen vermoedelijk meer succes zullen hebben. Ik geloof echter,
dat het algemeen belang met het aannemen van dit alledwaast wets-
voorstel allerminst gediend is en dat men in dat geval wel weet waar
men begint, maar niet meer waar men eindigt.

Nadere bijzonderheden over deze aangelegenheid kan men vinden
in de laatste verslagen van den Gezondheidsraad (zie Verslagen en
Mededeelingen betreffende de Volksgezondheid) waarin alle afwijzen-
de adviezen van den Gezondheidsraad bijna elk jaar op een of meer
adressen der Tandtechnikers-Vereeniging staan vermeld en verder in
het Tijdschrift voor Tandheelkunde (speciaal 15 Juni 1923, 15 De-
cember 1922 en het gedocumenteerde geschiedkundige overzicht in
1922 door dr. J. M. Klinkhamer geschreven). Ondertusschen zullen
de gezondheidsraad, de Maatschappij tot bevordering der geneeskun-
de, de Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde, het congres
voor openbare gezondheidsregeling en de Vereeniging tot bestrijding
der kwakzalverij zelfs zich wel niet onbetuigd laten om dit gevaarlijke
novum in onze geneeskundige wetgeving te voorkomen.
